

TEHNICA DE CALCUL ȘI PATRIMONIUL — PROBLEMATICA NAȚIONALĂ

A. Obiective generale, propuse la nivel național

- Informatizarea cu prioritate a inventarelor muzeelor și ale altor instituții deținătoare de patrimoniu;
- Acceptarea la nivel național a unor standarde de date, terminologice și tehnologice pentru evidența și documentarea colecțiilor muzeale, care să permită realizarea unei rețele naționale și schimburile de informații;
- Incurajarea inițiativelor locale și difuzarea experienței acumulate la diverse instituții în utilizarea calculatorului;
- Dezvoltarea Bazelor Naționale de Date ale patrimoniului ca index național al colecțiilor, precum și a altor fonduri de informații de interes național: instituții, specialiști, referințe bibliografice, evidența bunurilor dispărute sau furate etc.
- Editarea unor indexuri, repertorii și cataloage de interes național folosindu-se mijloace informatice;

B. Bazele Naționale de Date ale Patrimoniului Cultural Național

Principalele obiective în 1993 au fost:

1. creșterea cantitativă și îmbunătățirea calitativă a conținutului Bazelor Naționale de Date — patrimoniu mobil și imobil;
2. normalizarea datelor introduse între 1982—1993 în vederea transferului acestora la muzeele deținătoare, pentru alimentarea bazelor de date locale;
3. dezvoltări de programe specifice pentru patrimoniu;
4. realizarea unor versiuni noi, actualizate, ale instrumentelor documentare necesare evidenței patrimoniului: tezaure de termeni, instrucțiuni de completare a fișelor de obiect, fișiere de autoritate.

1. Creșterea cantitativă

În 1993, Bazele Naționale de Date au fost îmbogățite cu 65.000 fișe, introduse la Centrul de Informatică și Memorie Culturală prin selectarea, verificarea și introducerea pe calculator a fișelor de obiecte trimise de muzee și Oficii pentru patrimoniul cultural național în anii trecuți, și existente în stoc la Fișierul central.

În prezent există pe calculator 534.798 de fișe. Este cel mai important fond de date de patrimoniu informatizat din centrul și estul Europei.

Cu toate că după 1990, introducerea fișelor pe suport magnetic a fost complet reorganizată și ritmul a sporit de trei ori — de la cca 25.000 de fișe pe an în 1989, la cca 80.000, în medie, în ultimii trei ani — în timp ce a scăzut dramatic

În cadrul valorificării patrimoniului cultural național, un loc însemnat ocupă expozițiile. Fiecare propunere prezintă un subiect, o temă ce a fost determinată de cerințe bine justificate ale publicului și de natura patrimoniului. Unele din expozițiile anului 1994, au un rol major în prezentarea patrimoniului național în afara țării, între acestea cea mai importantă fiind „Tezaurul arheologic al României”. Este foarte dificil ca din bogata listă de titluri să selectezi acele expoziții care prezintă cea mai mare valoare. Din dorința de a oferi o imagine, fie ea și incompletă, și conștienți de numeroasele omisiuni, vom reda, în continuare, câteva titluri de expoziții: „Eul mediu românesc în stampe și documente” (București); „50 de ani de activitate muzeală la Târgoviște” (Târgoviște); „Gravura engleză din secolul al XVIII-lea în colecțiile din România” (Sibiu); „Figurine antropomorfe — omul preistoric și reprezentările lui spațiale” (Craiova); „Țesături cu motive religioase de origine precreștină” (Golești); „J. Y. Cousteau” (București); „Momente din istoria iluminatului public la Iași — 100 de ani de la înființarea primei uzine electrice la Sf. Spiridon, 1894” (Iași); „Motive celebre în arta populară” (Baia Mare); „Interferențe culturale româno-germane în Arad” (Arad); „Daci — romani — migratori” (Timișoara); „Centenarul procesului Memorandumului” (Sibiu); „Veneția în plastica românească”; „De la Dosoftei la iluminismul transilvăneni. Scrieri vechi ritmate” (Deva); „Arhietip și metaforă: artă populară — artă plastică” (Oradea); „Rădăcini ale civilizației românești — secolele III—XI” (Buzău); „Original și fals” (București); „Arta metalelor în Transilvania” (București); „Salonul național de conservare-restaurare” (Cluj-Napoca); „Artă și industrie. Artă decorativă din mari colecții muzeale” (Iași); „Grigore Antipa — 50 de ani de la moarte” (București); „100 de ani de la nașterea lui Mattis Teutsch” (Brașov); „Pesterile — mediu de viață” (Galați); „Civilizația Cucuteni” (Iași); „Ion Țuculescu — pictură și grafică” (Craiova); „Mășteri și meșteșugari” (Suceava); „Nicolae Grigorescu — anii de tinerețe: iconar și pictor de biserică” (Ploiești); „Icoane grecești — secolele XV—XIX” (București); „Literatură Marii Uniri” (Iași).

O altă funcție rezultată din *Programul de valorificare a patrimoniului cultural național* este cea de prezentare-propagare constând în: publicații specializate (ghiduri, pliante, cataloage, repertorii, albume), film și diapozitiv, afiș, carte și efecte postale, diverse insenene. În această direcție, cultura românească se resimte profund datorită puținătății și redusei calități a materialelor, trebuind să repare deficiențe din mers, urgent, și să compenseze, astfel, grave lipsuri. Desigur, toate materialele necesare prezentării propagării patrimoniului cultural național trebuie să răspundă, concomitent, publicului autohton și celui din străinătate.

Muzele și-au înscris în planurile lor de activitate și alte acțiuni menite să contribuie la cunoașterea și valorificarea patrimoniului național, a creației contemporane. Dintre asemenea genuri de manifestări, menționăm: „Lansarea volumului de poezie Nichita Stănescu” (București și Chișinău); „Spectacolul-lectură Procesul Memorandumului” (Baia Mare); „Târgul copiilor meșteșugari din România. Ediția a II-a” (Sibiu); „Întâlnirea grupului de lucru pentru documentare în domeniul conservării-restaurării” (București); „Târgul creatorilor populari din România. Ediția a XI-a” (Sibiu); Festivalul folcloric „Căntecele munților” (Sibiu); Târgul național al meșterilor lennari. Ediția a III-a (Piatra Neamț); Târgul internațional de carte — secțiunea „Țări latine” (Iași); Târgul meșteșugariilor din Moldova. Ediția I (Suceava); Festivalul filmului documentar în muzee (Sibiu); „Obiceiuri tradiționale de Crăciun și Anul Nou” (Rm. Vâlcea); Festivalul „Obiceiuri creștine de iarnă” (Sighetu Marmației).

Programul național de valorificare al patrimoniului cultural denotă cunoștința asupra efortului specializat făcut pentru nările publice, determinând acele acțiuni care au maximă eficiență. El măsoară calitatea și nivelul profesional al specialiștilor, dar și al publicului, ajutând la remodelarea sau adaptarea ofertei. El vine în ajutorul altor factori — școala, biserica, mass-media — să plaseze obiectul cultural și monumentele istorice în procesele firești ale instrucției și educației, răspunzând diverselor categorii socio-profesionale, inclusiv modul în care acestea pot profita de timpul liber.